

การบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
อันเกิดจากการต่อเติมอาคาร
Administration of the Bangkok Metropolitan Authority for Disaster
Prevention and Mitigation; Caused by the Addition of the
Building Renovation

(วันรับบทความ: 3 กันยายน 2562; วันแก้ไขบทความ: 10 ตุลาคม 2562; วันตอบรับบทความ: 15 ตุลาคม 2562)

วีณา วิจัยธรรมฤทธิ์*

Weena Wijaithammarit

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ**

Wiruch Wiruchnipawan

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และ (3) เสนอยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร ทั้งนี้ ได้นำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ความพอประมาณ (2) การมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4) ความรู้ และ (5) คุณธรรม มาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิด การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามซึ่งผ่านการหาคุณภาพ รวมทั้งผ่านการหาค่าความเที่ยงตรง และการหาค่าความเชื่อถือได้ ที่ระดับ 0.81 และ 0.79 ประชากร คือ ประชาชนทั้งหมดในพื้นที่ของสำนักงานเขต 50 เขต ของกรุงเทพมหานครจำนวน 5,676,648 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในพื้นที่ของสำนักงานเขต 2 เขต ของกรุงเทพมหานคร อันได้แก่ สำนักงานเขตลาดพร้าว และสำนักงานเขตวังทองหลาง จำนวน 625 คน โดยใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 4% การเก็บรวบรวมข้อมูลสนามดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน 2562 เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาได้จำนวน 480 ชุด/คน คิดเป็นร้อยละ 76.80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 625 คน วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปตาราง รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ กรุงเทพมหานครแก้ไขปัญหการต่อเติมอาคารโดยให้ข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนไม่ชัดเจน และไม่มากเพียงพอ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ กรุงเทพมหานครควรกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมการบริหารจัดการ

* พันตำรวจเอกหญิง ดร., อาจารย์ (ส 4) กลุ่มงานอาจารย์ กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

Corresponding author, E-mail: weenamano@gmail.com

** รองศาสตราจารย์ ดร., คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Corresponding author, E-mail: weenamano@gmail.com

เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารโดยให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎระเบียบต่างๆ ในการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครควรพัฒนายุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทางด้านความรู้อย่างเป็นรูปธรรม และ (3) ในส่วนของยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ กรุงเทพมหานครควรกำหนดและนำยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน มาปรับใช้เป็นกลุ่มตัวชี้วัดสำคัญสำหรับการปฏิบัติงาน โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวควรเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้าน 1) ความรู้ 2) ความพอประมาณ 3) การมีเหตุผล 4) การมีภูมิคุ้มกัน และ 5) คุณธรรม

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย; การต่อเติมอาคาร; กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this study were to examine (1) problems of administration, (2) [identify] development guidelines of administration, and (3) propose strategy development guidelines for the administration of the Bangkok Metropolitan Authority for public disaster prevention and mitigation caused by the expansion of buildings. According to the Sufficient Economy Philosophy concept, moderation, reasonableness, self-immunity, knowledge and morality were applied as a conceptual framework. This study employed a survey research by means of using questionnaires that had passed quality with validity check at 0.81 level and reliability check at 0.79 level. Population was all 5,676,648 people in areas of 50 district offices of Bangkok Metropolitan. A sample size was 625 people living in the areas of Khet Ladprao and Khet Wang Thonglang district offices, which was calculated based on Taro Yamane's formula with an error 4 % and with a confidence coefficient 96 %. Field data collection was done during March - April, 2019. A total of 480 questionnaires were completed and returned. The response rate of 480 sets of returned questionnaires was 76.80 %. Descriptive statistics of percentage, mean, and standard deviation were used to analyze the data collected in the field and the results were presented in the form of a contingency table. The research results revealed that: (1) the main problem of administration that should be solved was that the Bangkok Metropolitan Authority had not provided the public with enough explicit information relevant to the expansion of buildings, (2) the key development guidelines of administration were that the Bangkok Metropolitan Authority should establish a policy that will promote its administration of public disaster prevention and mitigation in the expansion of buildings by providing people

with explicit information relevant to its rules and regulations of the expansion of buildings continually and by offering people more training programs in which people can gain the concrete knowledge about the expansion of buildings. Meanwhile, the Bangkok Metropolitan Authority should also improve the strategy development guidelines of administration in terms of concrete knowledge management, and (3) the Bangkok Metropolitan Authority should formulate the development guidelines strategy of administration for disaster prevention and mitigation caused by the expansion of buildings in accordance with the 5 aspects of the Sufficiency Economy Philosophy and apply the formulated strategy to convert the given values of key performance indicators whose knowledge, moderation, reasonableness, self-immunity and morality were ranked from the highest to lowest levels, respectively.

Keyword: Administration; disaster prevention and mitigation; the expansion of buildings' problems; the Bangkok Metropolitan Authority

1. บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญในฐานะเมืองหลวงของประเทศ และเป็นศูนย์กลางของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2515 ได้มีการปรับปรุงการบริหารจัดการเมืองหลวงของประเทศให้เป็นรูปแบบการบริหารและการปกครองที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ เปลี่ยนจากเทศบาลเป็นองค์การบริหารใหม่ เรียกว่า “กรุงเทพมหานคร” ต่อมาเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2528 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอิสระในการบริหารจัดการมากขึ้น พระราชบัญญัติฉบับนั้นมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง จนถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558 ได้มีการกำหนดให้กรุงเทพมหานครมีสถานะเป็นนิติบุคคล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้งโดยตรง และเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน อยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้ง โดยมีฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภากรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนเช่นกัน แบ่งโครงสร้างส่วนราชการภายในออกเป็น 16 สำนัก สำนักงาน และ 50 สำนักงานเขต อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมาจาก 2 ส่วน ได้แก่ อำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ถึง ข้อ 27 ตามมาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีกจำนวน 5 ฉบับ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งบัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในทุกด้านของประชากรในพื้นที่ ตัวอย่างเช่น (1) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (2) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (3) การควบคุมอาคาร (4) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการ

จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (5) การสาธารณสุขโรค และ (6) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า การต่อเติมอาคารเป็นอำนาจหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของกรุงเทพมหานคร โดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการต่อเติมอาคาร ได้แก่ สำนักการโยธา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่รวมทั้งการต่อเติมอาคาร โดยมีกองควบคุมอาคารเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง และในแต่ละสำนักงานเขตรวม 50 เขต (ซึ่งมีผู้อำนวยการเขตหัวหน้าส่วนราชการหรือเป็นผู้บริหารสูงสุดจำนวน 50 เขต/คน) มีผู้อำนวยการกองควบคุมอาคารเป็นผู้รับผิดชอบ โดยกองควบคุมอาคารในแต่ละสำนักงานเขตมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม แนะนำเกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบคำสั่ง และข้อบังคับต่าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ หรือการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของหน่วยงาน คือ กรุงเทพมหานคร (Bangkok Metropolitan Authority หรือ BMA.) ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขนาดใหญ่ ในสังกัดของกระทรวงมหาดไทย เท่าที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการต่อเติมอาคารตลอดมา ตัวอย่างเช่น ปัญหาเกี่ยวกับความหมายและประเภทของอาคาร ซึ่งเป็นการนิยามให้มีความหมายแคบกว่าคำที่ใช้ทั่วไป โดยเฉพาะประเด็นการกำหนดสิ่งปลูกสร้างประเภทใดบ้างที่จะเข้าลักษณะของคำว่าอาคาร และปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายที่ไม่มีการบัญญัติหลักเกณฑ์ไว้เป็นต้น (สุรีย์ สิงห์ทอง, 2556 : ข-ง). ปัญหาการควบคุมอาคารที่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. ไม่เพียงเท่านั้น กรุงเทพมหานครยังมี “ปัญหาการวิจัย” ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการในเรื่องที่กรุงเทพมหานครควบคุมดูแลการต่อเติมอาคารอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่น ควบคุมดูแลการต่อเติมอาคารให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไม่เข้มงวดเท่าที่ควร นอกจากนี้แล้ว กรุงเทพมหานครยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามกรอบแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน บางประการ ตัวอย่างเช่น ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความพอประมาณ เช่น กรุงเทพมหานครบริหารจัดการหรือปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารอย่างไม่เหมาะสม เช่น ประชาสัมพันธ์ ชี้แจง หรือให้ข้อมูลข่าวสารน้อยเกินไป และสนับสนุนงบประมาณสำหรับปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนอย่างไม่เหมาะสม เช่น ใช้งบประมาณน้อยเกินไป เป็นต้น ซึ่งทำให้ประชาชนไม่เข้าใจเรื่องกฎระเบียบเกี่ยวกับการต่อเติมอาคารมากเพียงพออันส่งผลต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ทั้งจากอาคารทรุด ดึงถล่ม อัคคีภัย เหล่านี้เป็นต้น

หากกรุงเทพมหานครควบคุมดูแลการต่อเติมอาคารอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ย่อมทำให้เกิดผลเสียต่อหน่วยงานทำให้การบริหารจัดการ หรือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารของกรุงเทพมหานครมีมาตรฐานไม่สูงเท่าที่ควร หรือไม่ได้มาตรฐานสากล ทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของบุคลากรของกรุงเทพมหานครไม่ได้รับการเชื่อถือ และยอมรับจากประชาชนมากเท่า

ที่ควร รวมทั้งประชาชนและสังคมได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานคร เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ด้วยเหตุผลข้างต้นที่แสดงถึงความเป็นมา อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนปัญหาการวิจัย ความสำคัญของปัญหาการวิจัย และตัวอย่างปัญหาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง “การบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร” อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในทางวิชาการ ทางปฏิบัติต่อหน่วยงาน รวมทั้งประชาชนทั่วไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร
3. เพื่อเสนอยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร

3. ประโยชน์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ โดยผู้ศึกษาได้แบ่งเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่ องค์ประกอบความรู้ใหม่ ประโยชน์ในทางวิชาการ ประโยชน์ในทางปฏิบัติ รวมทั้งประโยชน์ต่อประชาชน ดังนี้

1. องค์ความรู้ใหม่ การศึกษานี้จะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ หรือสร้างความรู้ทางวิชาการ โดยองค์ความรู้นั้น หมายถึง ความรู้ที่กำหนดขอบเขตได้ และระบุจำเพาะเจาะจงได้เป็นสิ่งที่สร้าง ผลิต พัฒนา เผยแพร่ ถ่ายทอดและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรุงเทพมหานครได้ทราบและเข้าใจ

- 1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

- 1.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

- 1.3 ยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

2. ประโยชน์ในทางวิชาการ การศึกษาค้นคว้านี้นอกจากจะเกิดประโยชน์โดยตรงต่อการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน แล้ว หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนนิสิตนักศึกษา ยังอาจใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า วิจัยและการศึกษาต่อยอดต่อไปอีกด้วย

3. ประโยชน์ในทางปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะได้รับประโยชน์ในทางปฏิบัติ ดังนี้

3.1 นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

3.2 นำไปปรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

3.3 นำยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ไปปรับใช้เป็นตัวชี้วัดสำคัญของการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicator) เพื่อแก้ไขปัญหาการต่อเติมอาคารของกรุงเทพมหานคร

4. ประโยชน์ต่อประชาชน ในส่วนของประชาชนหากนำไปศึกษาจะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจว่า กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐโดยเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขนาดใหญ่ได้มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น นอกจากนั้น ประชาชนยังอาจนำข้อมูลทั้งข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของการศึกษาครั้งนี้ ไปปรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม การอภิปราย รวมทั้งในการติดตามและการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรุงเทพมหานคร และในพื้นที่อื่น ๆ ในเรื่องการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือตามกฎหมาย

4. ขอบเขตของการวิจัย

สำหรับขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านพื้นที่ และขอบเขตด้านประชากร ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดรูปแบบการวิจัย (research design) ให้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ หรือการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ในเวลาเดียวกัน ในการศึกษาครั้งนี้ ก็ได้ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (document research) ด้วย เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (reviewed literatures) ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและมีน้ำหนักในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่การพบข้อสรุปในการวิจัยต่อไป

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ประชาชนเป้าหมายที่ทำการศึกษาทั้งหมดในพื้นที่ของสำนักงานเขตของ

กรุงเทพมหานครที่ประกอบด้วยสำนักงานเขต 50 เขต จำนวน 5,676,648 คน (ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

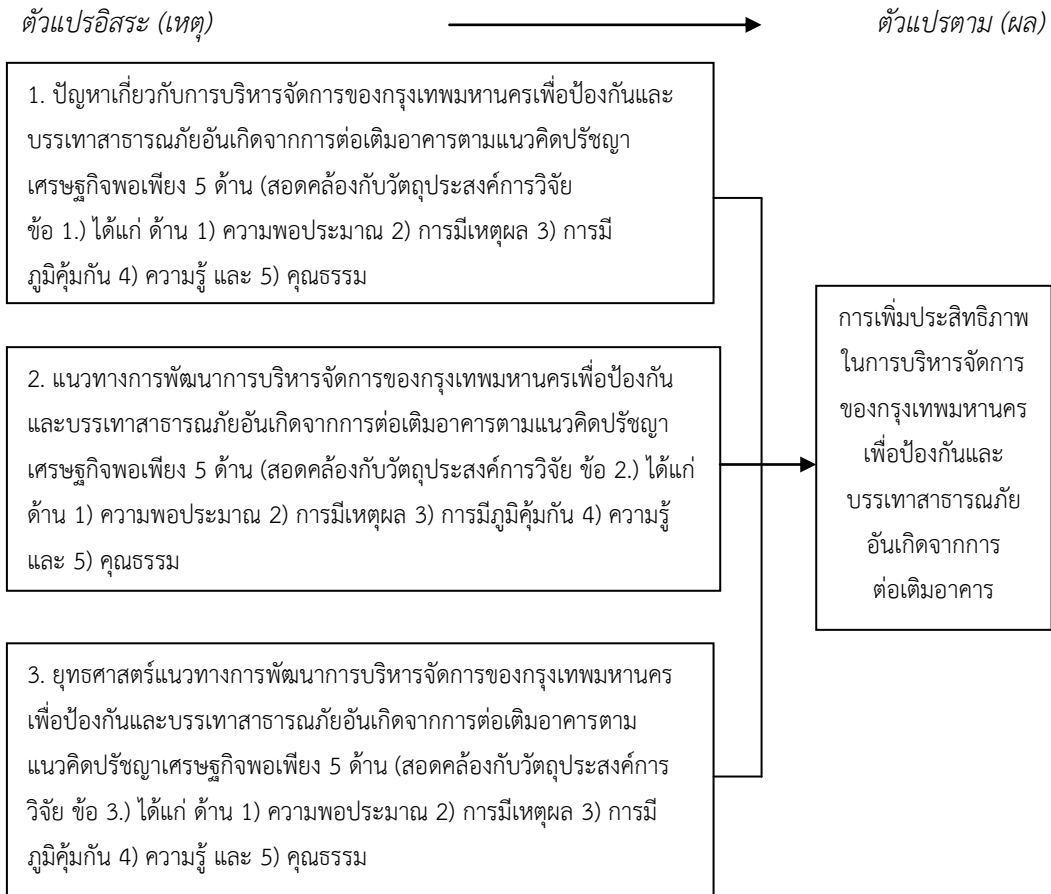
กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่ทำการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามในพื้นที่ของสำนักงานเขต จำนวน 2 เขต ของกรุงเทพมหานคร อันได้แก่ สำนักงานเขตลาดพร้าว และสำนักงานเขตวังทองหลาง โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 625 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane (2012). *Mathematics For Economists: An Elementary Survey*. Whitefish, Montana: Literary Licensing, LLC.) ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% หรือที่ระดับความคลาดเคลื่อน 4% (หรือ 0.04)

5. วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดรูปแบบการวิจัย (research design) ให้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ในเวลาเดียวกัน ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ก็ได้ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (document research) ด้วย เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (reviewed literatures) ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและมีความหนักแน่นในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่การพบข้อสรุปในการวิจัยต่อไป ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ หนึ่ง หลังจากที่ได้กำหนดให้วัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ข้อ เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็นเหตุ โดยแต่ละข้อผู้ศึกษาได้กำหนดให้มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน อันได้แก่ (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และ (3) ยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ต่อจากนั้นสอง ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นการคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ ที่สอดคล้องและต่อเนื่องกัน จากนั้น ผู้ศึกษานำข้อมูลดังกล่าวมาประมวล และวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข หรือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของหน่วยงาน คือ กรุงเทพมหานครของการศึกษาค้นคว้าไปในทิศทางที่ดีขึ้น หรือมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม เช่นนี้ ถือว่าเป็นตัวแปรตาม หรือเป็นผลที่จะได้รับ หรือผลที่จะตามมาในทิศทางที่ดีขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม อันได้แก่ “การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน” โดยตัวแปรตามนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งเป็นเหตุเป็นผลกับตัวแปรอิสระดังกล่าวไว้แล้วข้างต้น ดังภาพ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามอย่างเป็นเหตุเป็นผลต่อเนื่องกันโดยจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ประชาชนเป้าหมายที่ทำการศึกษาทั้งหมดในพื้นที่ของสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครที่ประกอบด้วยสำนักงานเขต 50 เขต จำนวน 5,676,648 คน (ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่ทำการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามในพื้นที่ของสำนักงานเขต จำนวน 2 เขต ของกรุงเทพมหานคร อันได้แก่ สำนักงานเขตลาดพร้าว และสำนักงานเขตวังทองหลาง โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 625 คน ผู้ศึกษาได้เลือกสำนักงานเขต 2 เขต จากจำนวนประชากรทั้งหมดในสำนักงานเขต 50 เขตของกรุงเทพมหานคร โดยเลือก 1 เขตจากเหนือ และเลือก 1 เขตจากใต้ค่าเฉลี่ยประชากรของสำนักงานเขต 50 เขต จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 625 คนนั้น ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% หรือความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.04 (Taro Yamane, 2012)

หมายเหตุ

ค่าเฉลี่ยประชากรของสำนักงานเขต 50 เขต เท่ากับ 113,533 คน
1 เขตจากเหนือค่าเฉลี่ยประชากร ได้แก่ สำนักงานเขตลาดพร้าว มีประชากร 119,709 คน
1 เขตจากใต้ค่าเฉลี่ยประชากร ได้แก่ สำนักงานเขตวังทองหลาง มีประชากร 111,293 คน
ผู้ศึกษาได้ใช้การเทียบอัตราส่วนร้อยละจำนวนประชากรทั้งหมดของสำนักงาน 2 เขต ได้แก่
สำนักงานเขตลาดพร้าว และสำนักงานเขตวังทองหลาง ($119,709 + 111,293 =$) 231,002 คน โดยใช้สูตร
ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละสำนักงานเขต}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดในสำนักงานเขต 2 เขต}}$$

$$\text{สำนักงานเขตลาดพร้าว} = \frac{625 \times 119,709}{231,002} = 324 \text{ คน}$$

$$\text{สำนักงานเขตวังทองหลาง} = \frac{625 \times 111,293}{231,002} = 301 \text{ คน}$$

หลังจากคำนวณโดยใช้สูตรดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสำนักงานเขต
รวม 2 เขต โดยสำนักงานลาดพร้าว ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน และสำนักงานเขตวังทองหลาง ได้กลุ่ม
ตัวอย่างจำนวน 301 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขต 2 เขต ($324 + 301 =$) 625 คน

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาเลือกประชาชนในพื้นที่ของสำนักงานเขตจำนวน 2 เขต ของกรุงเทพมหานคร
เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้านี้ เพราะประชาชนเป็นผู้รับบริการหรือเป็นผู้ได้รับการ
โดยตรงจากการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อ
เติมอาคาร

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษาเฉพาะพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองท้อง
ถิ่นรูปแบบพิเศษขนาดใหญ่เพียงแห่งเดียว เพราะเป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของเมืองหลวงของประเทศ เป็นชุมชน
เมืองขนาดใหญ่ เป็นเมืองท่า เป็นศูนย์กลางทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศ
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมทั้งมีการต่อเติมอาคาร และมีปัญหาการต่อเติมอาคารเป็นจำนวนมากและ
ต่อเนื่อง การปล่อยให้อาคารต่อเติมอาคารเกิดขึ้นต่อไปโดยไม่มีการปรับปรุงแก้ไขย่อมส่งผลกระทบต่อ
หน่วยงาน คือ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งบุคลากรของกรุงเทพมหานคร รวมตลอดไปถึงประชาชนและสังคม
อย่างมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง ซึ่งเป็นการ
ทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หรือหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

การวิจัย (Index of item Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.81 และได้ทำการทดสอบ (try out) จำนวน 50 ชุด เพื่อหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม หรือหาค่าครอนบาค (Cronbach) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อถือได้ที่ระดับ 0.79

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการระหว่างเดือน มีนาคม – เมษายน 2562 โดยผู้ศึกษา และผู้ช่วยอีก 2 คน ได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 625 ชุด/คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาได้จำนวน 480 ชุด/คน (n=480) คิดเป็นร้อยละ 76.80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 625 คน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำข้อมูลเชิงปริมาณมาทำการประมวลและวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับคอมพิวเตอร์ โดยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ในรูปตาราง (contingency analysis) รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analytical approach) โดยเขียนพรรณนาหรืออธิบายได้ตาราง ส่วนสถิติที่ใช้ เป็นสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์เรียงตามลำดับดังนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง แสดงสรุปตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n=480) แสดงค่าจำนวน และค่าร้อยละ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 3 เรื่อง

ข้อมูลส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง 3 เรื่อง		n=480	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	1. ชาย	230	47.9
	2. หญิง	250	52.1
	รวม	480	100.0
2. ระดับ การศึกษา	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	140	29.2
	2. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสูงกว่า	340	70.8
	รวม	480	100.0
3. ประเภท	1. ประชาชนในเขตพื้นที่สำนักงานเขตลาดพร้าว	260	54.2
	2. ประชาชนในเขตพื้นที่สำนักงานเขตวังทองหลาง	220	45.8
	รวม	480	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.2) เป็นหญิง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.8) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสูงกว่าปริญญาตรี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.2) เป็นประชาชนในเขตพื้นที่สำนักงานเขตลาดพร้าว

สำหรับผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน แสดงสรุปตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน	ปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ			แนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ผลประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลประเมิน
1. ด้านความพอประมาณ	2.40	0.73	มาก	2.39	0.64	มาก
2. ด้านการมีเหตุผล	2.41	0.72	มาก	2.35	0.62	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	2.43	0.72	มาก	2.40	0.67	มาก
4. ด้านความรู้	2.53	0.59	มาก	2.45	0.66	มาก
5. ด้านคุณธรรม	2.45	0.61	มาก	2.37	0.60	มาก
เฉลี่ยรวม	2.44	0.67	มาก	2.39	0.60	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถามทั้ง 5 ด้าน (ค่าเฉลี่ยปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเท่ากับ 2.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 และค่าเฉลี่ยแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเท่ากับ 2.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60) โดยปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 2.53) คือ ด้านความรู้ ได้แก่ คำถามที่ว่า “กรุงเทพมหานครแก้ไขปัญหาการต่อเติมอาคารโดยให้ข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนไม่ชัดเจน และไม่มากเพียงพอ” และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 2.45) คือ ด้านความรู้ ได้แก่ กรุงเทพมหานครควรกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารโดยให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ในการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครควรพัฒนายุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทางด้านความรู้อย่างเป็นรูปธรรม”

สำหรับผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน แสดงสรุปตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน	ยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ผลประเมิน
1. ด้านความพอประมาณ	2.49	0.61	มาก
2. ด้านการมีเหตุผล	2.46	0.58	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	2.44	0.67	มาก
4. ด้านความรู้	2.57	0.56	มาก
5. ด้านคุณธรรม	2.38	0.63	มาก
เฉลี่ยรวม	2.51	0.60	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ายุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถามทั้ง 5 ด้าน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60) โดยยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.57) คือ ด้านความรู้ ได้แก่ คำถามที่ว่า “การที่กรุงเทพมหานครมียุทธศาสตร์ที่มุ่งประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจนกว้างขวาง ครอบคลุม และทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านความพอประมาณ 3) ด้านการมีเหตุผล 4) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และ 5) ด้านคุณธรรม

7. การอภิปรายผล

ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้ศึกษามีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสำคัญที่สุดคือ กรุงเทพมหานครบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารโดยให้ข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนไม่ชัดเจน และไม่มากเพียงพอ เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นดังกล่าว ผู้ศึกษามีความ

เห็นว่า เพราะประชาชนยังไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารที่ถูกต้อง ชัดเจน และมากเพียงพอ ทำให้ไม่เข้าใจกฎระเบียบเกี่ยวกับการต่อเติมอาคาร ซึ่งส่งผลต่อการเกิดสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร เช่น อาคารทรุด ตีกล่ม เป็นต้น สอดคล้องกับ วิธนา วิจัยธรรมฤทธิ์ (2559 : 156) ที่กล่าวว่า การไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจและเกิดปัญหา

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสำคัญที่สุดคือ กรุงเทพมหานครควรกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารโดยให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ในการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครควรพัฒนายุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทางด้านความรู้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ W. B. Castetter (2006 : 220) ที่กล่าวว่า การจัดอบรมเป็นกิจกรรมในการพัฒนาหน่วยงานและบุคลากร เป็นผลให้บุคคลเกิดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. ยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ล้วนเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อคำถามทั้ง 5 ด้าน โดยยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านความรู้ ได้แก่ คำถามที่ว่า “กรุงเทพมหานครควรกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารโดยให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และมากเพียงพอ” (ค่าเฉลี่ย 2.63) นั้น สำหรับเหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากดังกล่าว แทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อย ผู้ศึกษามีความเห็น ว่า เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พึงพอใจ ให้ความสำคัญ หรือเห็นความสำคัญของการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และมากเพียงพอ และเหมาะสมกับสภาพการบริหารจัดการในปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการต่อเติมอาคาร เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร โดยกลุ่มตัวอย่างเชื่อว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวนี้เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งสำหรับการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และหากกรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการต่อเติมอาคารของกรุงเทพมหานครนำไปปรับใช้ ย่อมมีแนวโน้มช่วยให้การบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารมีประสิทธิภาพ หรือประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Charles W.L. Hill, Gareth R. Jones (2009 : 2) ที่กล่าวว่า ยุทธศาสตร์เป็นชุดของการปฏิบัติการซึ่งผู้บริหารเลือกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรเมื่อเทียบกับคู่แข่ง หากผลของการใช้ยุทธศาสตร์ทำให้องค์กรมีสมรรถนะที่เหนือกว่า นั้นหมายถึงการมีความสามารถในการแข่งขันทำให้ประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากดังกล่าว

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

สรุปข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรวม 2 ข้อดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ที่สำคัญคือ กรุงเทพมหานครควรกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร โดยให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และมากเพียงพอ ด้วยการสนับสนุนงบประมาณสำหรับปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนให้มากเพียงพอเพื่อให้การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดฝึกอบรมทางด้านจริยธรรมให้แก่บุคลากรเพื่อส่งเสริมคุณธรรม พลุกจิตสำนึกในการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Alan Michael Saks and Robert R. Haccoun (2012 : 5-10) ที่กล่าวถึงการจัดการฝึกอบรมและกิจกรรมสำหรับการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การที่หน่วยงานจัดการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรในหน่วยงานเป็นผลให้บุคคลเกิดการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเอง และแนวคิดของ Christopher F. Achua & Robert N. Lussier. (2010 : 343) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในการพัฒนาจริยธรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร เนื่องจากเป็นโอกาสในการให้ความรู้แก่บุคลากรทุกคนในองค์กรเกี่ยวกับค่านิยมและวัฒนธรรมด้านจริยธรรมขององค์กร เพื่อให้พนักงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมในชีวิตการทำงาน นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลงทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มุมนานะและอดทน เพราะเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นๆ ในกลุ่มซึ่งมีส่วนสำคัญทำให้กรุงเทพมหานครและบุคลากรได้รับการยอมรับจากหน่วยงานอื่นและประชาชนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิมา วิจัยธรรมฤทธิ์ (2559 : 177) ที่กล่าวว่าผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำและควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน และแนวคิดของ Gibson, Ivancevich & Donnelly (2007: 272) ที่มองภาวะผู้นำ (Leadership) ในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้นำเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลง เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นๆ ในกลุ่ม และหากกรุงเทพมหานครนำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการและยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปปรับใช้ ย่อมมีแนวโน้มช่วยให้การบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารมีประสิทธิภาพ หรือประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ได้แก่ กรุงเทพมหานครควรกำหนดและนำยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้เป็นแนวทาง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และตัวชี้วัดสำคัญของการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators หรือ KPIs) เพื่อแก้ไขปัญหาการต่อเติมอาคาร โดยยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง ที่สำคัญ 5 ด้าน ควรเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้าน 1) ความรู้ 2) ความพอประมาณ 3) การมีเหตุผล 4) การมีภูมิคุ้มกัน และ 5) คุณธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ความรู้ การที่กรุงเทพมหานครมียุทธศาสตร์ที่มุ่งประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจนกว้างขวาง ครอบคลุม มากเพียงพอและทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการต่อเติมอาคารที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2) ความพอประมาณ การที่กรุงเทพมหานครมียุทธศาสตร์ที่สนับสนุนงบประมาณสำหรับปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารแก่ประชาชนให้มากเพียงพอ และเหมาะสม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3) การมีเหตุผล การที่กรุงเทพมหานครมียุทธศาสตร์ที่สนับสนุนผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการเข้ามาทำงานเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารโดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างสมดุล ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4) การมีภูมิคุ้มกัน การที่กรุงเทพมหานครมียุทธศาสตร์ที่กำหนดแผนงาน ในการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคาร เพื่อรับมือกับภาวะที่บ้านเมืองประสบกับเหตุการณ์ไม่ปกติต่าง ๆ เช่น การเมือง หรือเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ด้วยความยืดหยุ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5) คุณธรรม การที่กรุงเทพมหานครมียุทธศาสตร์ที่มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของหน่วยงานและบุคลากรต้นแบบโดยมุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

8.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. กรุงเทพมหานครหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรทำการวิจัยแบบเจาะลึกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากการต่อเติมอาคารตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านอย่างเจาะจง เช่น ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านความรู้ เป็นต้น

2. กรุงเทพมหานครหรือบุคลากร หรือหน่วยงานอื่นควรทำวิจัยเชิงเปรียบเทียบ เช่น การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาการต่อเติมอาคารระหว่างกรุงเทพมหานครกับหน่วยงานอื่นที่มีภาระงานใกล้เคียงหรือคล้ายกัน เป็นต้น

3. กรุงเทพมหานครหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรทำการวิจัยตามกรอบแนวคิดอื่น ๆ เช่น แนวคิดหลักธรรมาภิบาล หรือแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน เป็นต้น

9. บรรณานุกรม

- สุริย์ สิงห์ทอง. (2556). *ปัญหาการควบคุมอาคารที่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต. (นิติศาสตร์). คณะนิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2559). *50 แนวคิด ตัวชี้วัด ตัวแบบของการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: โพรเพซ.*
- วีณา วิจัยธรรมฤทธิ์. (2559). *การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่อแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามแนวคิดตะวันออก. ดุษฎีนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์. (รัฐประศาสนศาสตร์). คณะรัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.*
- Castetter, W. B. (2006). *The Human Resource Function in Educational Administration.* (7th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Charles, W.L. Hill, Gareth R. Jones. (2009). *Strategic Management: An Integrated Approach*, New Delhi, DEL: Dreamtech Press India.
- Christopher F. A. & Robert N. L. (2010). *Effective leadership*. South-Western. Ohio: Cengage Learning.
- Gibson, J.L., Ivancevich, J.M., & Donnelly, J.H. (2007). *Organization Behavior Structure Process.* (10th ed). New York: McGraw-Hill.
- Saks, A. M. and Robert R. H. (2012). *Managing Performance through Training and Development.* Fifth Edition. Toronto: Education.
- Yamane, T. (2012). *Mathematics for Economists: An Elementary Survey*. Whitefish, Montana: Literary Licensing, LLC.

10. References

- Castetter, W.B. (2006). *The Human Resource Function in Educational Administration.* (7th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Charles, W. L. Hill, Gareth R. Jones. (2009). *Strategic Management: An Integrated Approach*. New Delhi. DEL : Dreamtech Press India.
- Cengage Learning, J.H. (2007). *Organization Behavior Structure Process.* (10th ed). New York : McGraw-Hill.
- Christopher F. A. & Robert N. L. (2010). *Effective leadership*. South-Western. Ohio: Gibson, J.L., Ivancevich, J.M., & Donnelly
- Saks, A.M. and Robert R.H.. (2012). *Managing Performance through Training and Development.* Fifth Edition. Toronto: Nelson Education, Ltd.

- Singthong, S. (2013). *Legal Problems on Building Control Affecting the Relevant Person in Development of Immovable Property: Study Only in Bangkok*. Master of Laws Thesis. Department of Law. Pridi Bhanomyong Faculty of Law. Dhurakij Pundit University.
- Wijaithammarit, W. (2016). *Human Resource Administration to Resolve Human Trafficking Problems of the Royal Thai Police according to the Eastern Concept*. Dissertation in Public Administration. Department of Public Administration. Faculty of Public Administration. Eastern Asia University.
- Wiruchnipawan, W. (2016). *50 Conceptual Indicators and Management Model and Sustainable Management*. Bangkok : Four Pace Publishing.
- Yamane, T. (2012). *Mathematics for Economists: An Elementary Survey*. Whitefish, Montana: Literary Licensing, LLC.